

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

22 септември 2011 година *

По съединени дела C-244/10 и C-245/10

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Bundesverwaltungsgericht (Германия) с актове от 24 февруари 2010 г., постъпили в Съда на 19 май 2010 г., в рамките на производства по дела

Mesopotamia Broadcast A/S METV (C-244/10),

Roj TV A/S (C-245/10)

срещу

Bundesrepublik Deutschland,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н К. Lenaerts, председател на състав, г-жа R. Silva de Lapuerta (докладчик), г-н G. Arestis, г-н J. Malenovský и г-н T. von Danwitz, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-жа A. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 април 2011 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Mesopotamia Broadcast A/S METV и Roj TV A/S, от адв. R. Marx, Rechtsanwalt,
- за германското правителство, от г-н T. Henze и г-н N. Graf Vitzthum, в качеството на представители,
- за френското правителство, от г-н G. de Bergues и г-н S. Menez, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от г-жа C. Vrignon и г-жа S. La Pergola, както и г-н G. von Rintelen, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 май 2011 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 година относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни

актове на държавите членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност (ОВ L 298, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 215), изменена с Директива 97/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 1997 година (ОВ L 202, стр. 60; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 232, наричана по-нататък „Директивата“).

- 2 Запитванията са отправени в рамките на спорове между Mesopotamia Broadcast A/S METV (наричано по-нататък „Mesopotamia Broadcast“), от една страна, и Roj TV A/S (наричано по-нататък „Roj TV“), от друга страна, две датски дружества, и Федерална република Германия във връзка с решение за забрана на дейност поради естеството на телевизионните предавания, създавани от тези дружества.

Правна уредба

Правна уредба на Съюза

- 3 По силата на член 1, буква б) от Директивата „телевизионен оператор“ се определя като „физическо или юридическо лице, което носи редакционна отговорност за съставянето на разписанията на телевизионни програми [...] и което ги излъчва или ги е излъчило посредством трети лица“.
- 4 Член 2 от Директивата гласи:

„1. Всяка държава членка осигурява, че всички телевизионни предавания, излъчени от телевизионни оператори под нейната юрисдикция спазват правилата на правната система, приложими спрямо телевизионните предавания, предназначени за обществеността в тази държава членка.“

2. По смисъла на настоящата директива, телевизионни оператори под юрисдикцията на дадена държава членка са:

— онези, установени в тази държава членка в съответствие с параграф 3,

[...]

3. По смисъла на настоящата директива даден телевизионен оператор се счита за установен в дадена държава членка в следните случаи:

а) главното управление на телевизионния оператор е в тази държава членка и редакционните решения за програмното разписание се вземат в тази държава членка;

[...]“

5 Член 2а от Директивата предвижда:

„1. Държавите членки осигуряват свобода на приемането и не ограничават предаването на телевизионни предавания на тяхна територия от други държави членки на основания, които попадат в областите, координирани от настоящата директива.

2. Държавите членки могат временно да се ползват от дерогация от параграф 1, ако са изпълнени следните условия:

- а) телевизионно предаване, произтичащо от друга държава членка, открито, сериозно и тежко нарушава член 22, параграфи 1 или 2 и/или член 22а;
- б) през предшестващите 12 месеца телевизионният оператор е нарушил разпоредбата/ите, посочена/и в буква а), най-малко в два предишни случая;
- в) съответната държава членка е уведомила писмено телевизионния оператор и Комисията за твърдените нарушения и за мерките, които възнамерява да предприеме, ако подобно нарушение възникне отново;
- г) консултациите с излъчващата държава членка и Комисията не са довели до приемливо уреждане в рамките на 15 дни от уведомлението, предвидено в буква в), а твърдяното нарушение продължава.

Комисията в срок от два месеца след уведомяването за взетите мерки от държавата членка, взема решение относно това дали мерките са съвместими с правото на Общността. Ако тя реши, че не са, от държавата членка ще се изисква спешно да прекрати съответните мерки.

3. Параграф 2 се прилага, без това да засяга прилагането на всяка процедура, правно средство или санкция за съответните нарушения в държавата членка, която има компетентност спрямо съответните телевизионни оператори.“

6 Член 3, параграфи 1 и 2 от Директивата предвижда:

„1. Държавите членки са свободни да изискват от телевизионните оператори, които са под тяхна юрисдикция, да приемат по-подробни или строги правила в областите, обхванати от настоящата директива.

2. Държавите членки гарантират с подходящи средства, в рамките на тяхното законодателство, че телевизионните оператори, които са под тяхната юрисдикция, ефективно се придържат към разпоредбите на настоящата директива.“

7 Членове 22 и 22а от Директивата представляват част от нейната глава V, озаглавена „Защита на непълнолетните и обществения ред“. Член 22, параграфи 1 и 2 от Директивата гласи:

„1. Държавите членки вземат подходящи мерки, за да гарантират, че предаванията на телевизионните оператори, които се под тяхна юрисдикция, не включват програми, които биха могли сериозно да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните, в частност програми, съдържащи порнография или неоправдано насилие.

2. Мерките, предвидени в параграф 1, се разпростират също върху други програми, които биха могли да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетни, освен ако е гарантирано, чрез избор на времето на предаването или чрез друга техническа мярка, че непълнолетни, които попадат в обсега на излъчването, обикновено няма да чуят или видят такива предавания.“

- 8 Член 22а от Директивата гласи следното:

„Държавите членки гарантират, че предаванията не съдържат никакво подбуждане към ненавист, основана на раса, пол, религия или националност.“

Национална правна уредба

- 9 Член 9 от Основния закон на Федерална република Германия (Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, наричан по-нататък „Основният закон“) в параграф 1 гарантира свободата на сдружаване, а в параграф 2 определя обстоятелствата, при които дадено сдружение е забранено. Този последен параграф гласи следното:

„Сдруженията, чиито цели или дейност нарушават наказателните закони или противоречат на конституционния порядък или на принципите за разбирателство между народите, са забранени“.

- 10 Законът за сдруженията (Gesetz zur Regelung des öffentlichen Vereinsrechts, BGBl. I 1964, стр. 593) от 5 август 1964 г., изменен с член 6 от Закона от 21 декември 2007 г. (BGBl. I 2007, стр. 3198, наричан по-нататък „Vereinsgesetz“), предвижда в член 1:

„1. Създаването на сдружения е свободно [...]

2. Никаква мярка по опазване на обществената сигурност и обществения ред не може да бъде взета извън реда по този закон срещу сдруженията, които злоупотребяват със свободата на сдружаване.“

11 Този закон определя в член 2 от него понятието за сдружение по следния начин:

„1. Сдруженията, към които е насочен този закон, включват всички сдружения, независимо от тяхната юридическа форма, в които мнозинство физически или юридически лица доброволно са се обединили дългосрочно с обща цел и са се подчинили на организирано приемане на решения.

2. По смисъла на настоящия закон не представляват сдружения:

1. политическите партии [...],
2. политическите групи в Бундестага и в парламентите на провинциите,
3. [...]“

12 Член 3 от посочения закон урежда по следния начин забраните, които могат да се налагат на сдруженията:

„1. Сдружение може да се счита за забранено единствено когато оправомощените да го забранят органи са решили чрез постановление, че неговите цели или дейност нарушават наказателните закони или противоречат на конституционния порядък или на идеята за разбирателство между народите; постановлението трябва да разпорежда разпускането на сдружението [...] Забраната по принцип води до отнемане и конфискация:

1. на имуществото на сдружението,

2. на вземанията към трети лица [...] и

3. на имуществото на трети лица, доколкото притежателят съзнателно е допринесъл за постигането на противоконституционните цели на сдружението, като му е предоставил имуществото, или имуществото е предназначено да допринесе за постигането на тези цели,

[...]

3. Освен при изрично ограничение, забраната се разпростира спрямо всичко организации, интегрирани в сдружението до степен да изглеждат като негов клон предвид съвкупността от действително поддържаните връзки (подразделения). Забраната се разпростира спрямо подразделенията, които не са териториални и имат собствена правосубектност, единствено ако те изрично са посочени в постановлението за забрана.

[...]

5. Органите, оправомощени да постановят забрана, могат да обосноват забраната и с действия на членове на сдружението, ако:

1. съществува връзка с дейността в сдружението или с неговия предмет,

2. действията произтичат от съгласувано решение и

3. обстоятелствата позволяват да се счита, че те са толерирани от сдружението.“

13 Член 14 от Vereinsgesetz предвижда:

„1. Сдруженията, чиито членове или ръководители изцяло или в голямата си част са чужди граждани, могат да бъдат забранени [...] при спазване на параграф 2. Сдруженията, чиито членове или ръководители изцяло или в голямата си част са граждани на държава — членка на Европейския съюз, не се считат за сдружения на чужди граждани.“

14 Член 15 от Vereinsgesetz гласи следното:

„1. Член 14 се прилага по аналогия към сдруженията, установени в чужбина (чужди сдружения), чиято организация или дейност попада в териториалното приложно поле на настоящия закон. Отговорността за забраната принадлежи на федералния министър на вътрешните работи.

[...]“

15 Член 18 от Vereinsgesetz предвижда следното:

„Забраната на сдружения със седалище извън географските граници на приложното поле на този закон, но с подразделения в тези граници се разпростира само спрямо подразделенията в приложното поле на закона. Ако сдружението няма подразделение в географските граници на приложното поле на този закон, забраната се отнася [...] за неговата дейност в това приложно поле.“

Споровете по главното производство и преюдициалният въпрос

- 16 Mesopotamia Broadcast, холдингово дружество по датското право със седалище в Дания, притежава няколко датски лицензи за телевизионна дейност. То поспециално използва телевизионния канал Roj TV, който също е датско дружество. Последното разпространява чрез сателит програми основно на кюрдски език в цяла Европа и в Близкия Изток. Наред с другото то продуцира предавания чрез дружество, установено в Германия.
- 17 През 2006 г. и 2007 г. органи на турската държава сезират датския комитет за радио и телевизия, който в тази държава членка следи за прилагането на националната правна уредба, транспонираща разпоредбите на Директивата. Посочените органи се оплакват, че чрез своите предавания Roj TV поощрява целите на „Кюрдската работническа партия“ (наричана по-нататък „РКК“), определена от Европейския съюз като терористична организация.
- 18 Датският комитет за радио и телевизия се произнася по тези жалби с решения от 3 май 2007 г. и от 23 април 2008 г. Той преценява, че Roj TV не е нарушило датската правна уредба, транспонираща членове 22 и 22а от Директивата. Посоченият комитет по-специално отбелязва, че програмите на Roj TV не подбуждат към ненавист, основана на раса, пол, религия или националност. Комитетът приема, че програмите на това дружество се ограничават до предаване на информация и мнения и че излъчваните картини на насилие отразяват насилието, съществуващо в Турция и в кюрдските територии.
- 19 Тъй като преценява, че използването на телевизионния канал Roj TV от Mesopotamia Broadcast накърнява „идеята за разбирателство между народите“ по смисъла на Vereinsgesetz, разглеждан във връзка с Основния закон, германското федерално министерство на вътрешните работи с решение от 13 юни 2008 г., адресирано до Mesopotamia Broadcast и до Roj TV, забранява на

Mesopotamia Broadcast да осъществява посредством Roj TV всякаква дейност, попадаща в приложното поле на Vereinsgesetz. Същевременно министерството налага на Roj TV забрана за осъществяване на дейност.

- 20 На 9 юли 2008 г. както Mesopotamia Broadcast, така и Roj TV сезират Bundesverwaltungsgericht с цел да постигнат отмяната на това решение.
- 21 Пред тази юрисдикция жалбоподателите поддържат, че техните дейности в областта на трансграничната телевизия попадат в приложното поле на разпоредбите от Директивата. Съгласно тези разпоредби само Кралство Дания в качеството на държава членка, в която са установени Mesopotamia Broadcast и Roj TV, можело да упражнява контрол върху посочените дейности. Всякакъв друг контрол по принцип бил забранен. Несъмнено Директивата позволявала чрез дерогационни мерки да се пристъпи към двоен контрол. Условието за прилагане на такива мерки обаче не били налице в главните производства.
- 22 Германското федерално правителство изтъква пред Bundesverwaltungsgericht, че телевизионните дейности на Mesopotamia Broadcast и на Roj TV попадали в приложното поле на Vereinsgesetz. Трябвало да се счита, че с дейностите си тези две дружества пропагандират РКК в Германия.
- 23 Германското федерално правителство поддържа също, че разглежданият в главното производство мотив, изведен от засягането на „идеята за разбирателство между народите“, се основава на факта, че програмите на Roj TV подстрекават

към разрешаване на различията между кюрдите и турците чрез насилие, включително в Германия, и подкрепят усилията на РКК да се вербуват млади кюрди в партизанската война срещу Република Турция.

- 24 Освен това германското федерално правителство подчертава, че разпоредбите на Директивата не засягат общите правила на държавите членки в наказателната или полицейската област, нито пък областта на правото на сдруженията, макар че тези правила могат да имат въздействие върху телевизионни дейности.
- 25 След като взема решение да изгледа подбор предавания от програмата, излъчвана от Roj TV, Bundesverwaltungsgericht преценява, че тази програма е очевидно пристрастна по отношение на РКК, чийто милитаристичен и насилствен подход отразява твърде широко, при това със съгласието на ръководителите на Mesopotamia Broadcast. Посредством своя канал Roj TV това дружество правело апология на водената от РКК въоръжена борба. Този канал не отразявал конфликта по неутрален начин, а подкрепял прибягването от страна на РКК до партизански части и атентати, възприемайки нейната гледна точка и разпространявайки по отношение на падналите бойци култ като гледна точка и мъченици. По този начин Mesopotamia Broadcast и Roj TV допринасяли за разпадане на яростните сблъсъци между лицата от турски и кюрдски етнически произход в Турция и за изостряне на напрежението между турците и кюрдите, живеещи в Германия.
- 26 Bundesverwaltungsgericht приема, че разглежданата в главното производство забрана може да се основава на мотива, изведен от засягането на разбирателството между народите по смисъла на член 3, параграф 1 от Vereinsgesetz, разглеждан във връзка с член 9, параграф 2 от Основния закон. Поради това посочената юрисдикция иска да се установи дали и евентуално при какви условия прилагането на този мотив за забрана се включва в областите, координирани от Директивата.

- 27 При тези обстоятелства Bundesverwaltungsgericht решава да спре производството и да отправи до Съда следния преюдициален въпрос, идентичен по дела C-244/10 и C-245/10:

„Дали и евентуално при какви условия приложението на норма от вътрешното право, свързана със забраната, която може да се наложи на сдружение поради засягане на принципа за разбирателство между народите, попада в областите, координирани от Директивата, и при това положение изключено ли е то съобразно член 2а от Директивата?“

По преюдициалния въпрос

- 28 Със своя въпрос Bundesverwaltungsgericht по същество иска да се установи дали член 22а от Директивата следва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да взема — в приложение на обща нормативна уредба като Vereinsgesetz, разглеждан във връзка с Общия закон — мерки по отношение на установен в друга държава членка телевизионен оператор с мотива, че дейностите и целите на този оператор нарушават забраната за засягане на разбирателството между народите.

Предварителни бележки

- 29 От названието на Директивата е видно, че тя има за цел координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност, с оглед премахване на ограниченията пред свободното излъчване във вътрешността на Съюза.

- 30 Според съображение 1 от Директива 97/36 Директива 89/552 представлява правната рамка за телевизионно разпространение във вътрешния пазар, като в съответствие със съображение 4 от първата директива посочената рамка трябва да спомага за свободното движение на тези услуги във вътрешността на Съюза.
- 31 Освен това от деветото и десетото съображение от Директива 89/552 произтича, че пречките, които законодателят на Съюза е възнамерявал да отмени, са тези, които произтичат от съществуващите различия между разпоредбите на държавите членки относно упражняването на дейността по излъчване и разпространение на телевизионните програми.
- 32 Следователно областите, координирани от Директивата, се отнасят единствено до телевизионното предаване в тесен смисъл, както е дефинирано то в член 1, буква а) от Директивата (вж. Решение от 9 юли 1997 г. по дело De Agostini и TV-Shop, C-34/95-C-36/95, Recueil, стр. I-3843, точка 26).
- 33 На последно място, от осмото съображение от Директивата 89/552 следва, че правото, прилагано към телевизионното излъчване и разпространение, представлява специфична проява на един по-общ принцип, а именно свободата на изразяване, както е установена в член 10, параграф 1 от Европейската конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, съставена в Рим на 4 ноември 1950 г. Освен това от текста на съображение 15 от Директива 97/36 следва, че по смисъла на член Е, параграф 2 от Договора за ЕС (понастоящем член 6, параграф 2 ДЕС) Съюзът признава правата, свободите и принципите, прогласени в Хартата на основните права на Европейския съюз, така че всяка мярка, насочена към ограничаване на приемането и/или преустановяването на препредаването на телевизионни предавания, трябва да бъде в съответствие с посочените по-горе принципи.

- 34 Следва да се припомни също, че Директивата не хармонизира напълно правилата относно областите, към които тя се прилага, а формулира минимални предписания за телевизионните програми, излъчвани от и предназначени за приемане в рамките на Съюза (вж. Решение от 5 март 2009 г. по дело УТЕСА, C-222/07, Сборник, стр. I-1407, точка 19 и цитираната съдебна практика).
- 35 Поради това Директивата установява принципа на зачитане от приемащата държава членка на контролната функция на държавата членка по произход относно телевизионните предавания на излъчващите организации, попадащи в нейната компетентност. Член 2а, параграф 1 от Директивата всъщност предвижда, че държавите членки осигуряват свобода на приемането и не ограничават препредаването на телевизионни предавания на тяхна територия от други държави членки на основания, които попадат в областите, координирани от Директивата.
- 36 В това отношение Съдът подчертава, че контролът за прилагането на приложимото към телевизионните предавания право на държавата членка по произход и за спазването на разпоредбите на Директивата е възложен само на държавата членка, от която предаванията се излъчват, и че приемащата държава членка не е оправомощена да упражнява собствен контрол поради причини, които спадат към областите, координирани от Директивата (вж. в този смисъл Решение от 10 септември 1996 г. по дело Комисия/Белгия, C-11/95, Recueil, стр. I-4115, точки 34 и 86, както и Решение по дело De Agostini и TV-Shop, посочено по-горе, точка 27).
- 37 От неизчерпателния характер на Директивата относно областите, спадащи към обществения ред, добрите нрави или обществената сигурност, произтича обаче, че дадена държава членка остава свободна да прилага към дейностите, предприети на нейна територия от излъчващи организации, общоприложими правила във връзка с тези области, доколкото тези правила не ограничават в пряк смисъл препредаването на нейна територия на телевизионните предавания с произход от друга държава членка и не въвеждат предварителен контрол върху последните.

По тълкуването на член 22а от Директивата

- 38 С оглед на отправения до Съда въпрос — в конкретния случай дали мотивът за забрана, изведен от засягане на разбирателството между народите, следва да се счита като включен в понятието за „подбуждане към ненавист, основана на раса, пол, религия или националност“ по смисъла на Директивата, и следователно дали представлява част от областите, координирани от Директивата — най-напред следва да се отбележи, че тя не съдържа определение на понятията, посочени в член 22а от нея.
- 39 Освен това — и както е отбелязано в точка 63 от заключението на генералния адвокат — подготвителните работи във връзка с директиви 89/552 и 97/36 не съдържат релевантни указания относно смисъла и обхвата на понятието „подбуждане към ненавист“ и потвърждават, че законодателят на Съюза се е стремил да предвиди в член 22а от Директивата мотив за забрана, основан върху съображения за обществен ред, който да се различава от отнасящите се специално за защитата на малолетните лица.
- 40 Следователно обхватът на член 22а от Директивата трябва да се определи в съответствие с обичайния смисъл, който имат в говоримия език използваните в този член понятия, като се държи сметка за контекста, в който те се употребяват, и за целите, преследвани от Директивата (вж. решение от 10 март 2005 г. по дело *easyCar*, C-336/03, Recueil, стр. I-1947, точка 21 и цитираната съдебна практика).
- 41 Във връзка с думите „подбуждане“ и „ненавист“ следва да се отбележи, че те имат предвид, от една страна, действие, предназначено да даде насока на определено поведение, и от друга страна, чувство на омраза или неприязън срещу съвкупност от лица.

- 42 Затова с използването на понятието „подбуждане към ненавист“ директивата има за цел да предотврати всякаква идеология, която не зачита човешките ценности, по-специално инициативи, правещи апология на насилието чрез терористични актове срещу определена общност от лица.
- 43 Що се отнася до понятието за засягане на „разбирателството между народите“, както бе посочено в точка 25 от настоящото решение, според запитващата юрисдикция Mesopotamia Broadcast и Roj TV допринасят за разпалване на яростните сблъсъци между лицата от турски и кюрдски етнически произход в Турция и за изостряне на напрежението между турците и кюрдите, живеещи в Германия, като по този начин засягат разбирателството между народите.
- 44 Ето защо следва да се констатира, че подобно поведение се обхваща от понятието „подбуждане към ненавист“.
- 45 Следователно — и както генералният адвокат подчертава това в точки 88 и 89 от своето заключение — спазването на императивната норма, установена в член 22а от Директивата, трябва да се проверява от органите на държавата членка, под чиято юрисдикция е съответният радиотелевизионен оператор, независимо от присъствието на територията на тази държава на съответните етнически или културни общности. Всъщност приложението на забраната, установена в посочения член, зависи не от потенциалните последици на разглежданото предаване в държавата членка, от чиято територия се излъчва, или в отделна друга държава членка, а само от едновременното наличие на двете условия, предвидени от тази разпоредба, а именно подбуждане към ненавист и мотиви, основани на раса, пол, религия или националност.
- 46 Поради това от казаното по-горе следва, че член 22а от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелства като разглежданите в споровете по главните производства, попадащи в приложното поле на норма от националното право, забраняваща засягане на разбирателството между народите, трябва да се считат за включени в понятието „подбуждане към ненавист, основана на раса, пол, религия или националност“, съдържащо се в този член.

По разглежданото в главното производство решение предвид съдебното решение по дело De Agostini и TV-Shop

- 47 За да се постави запитващата юрисдикция в състояние да разреши отнесения до нея спор в светлината на развитото по-горе тълкуване на член 22а от Директивата, уместно е да се направи позоваване на Решение по дело De Agostini и TV-Shop, посочено по-горе, по отношение на връзката между разпоредбите на тази директива относно телевизионната реклама и спонсорството и националните норми, различни от тези, специфично насочени към излъчването и разпространението на програмите.
- 48 Всъщност в точки 33 и 34 от посоченото решение Съдът подчертава, че макар директивата да предвижда, че държавите членки осигуряват свобода на приемането и не ограничават препредаването на телевизионни предавания на тяхна територия от други държави членки на основания, свързани с телевизионната реклама и спонсорството, тази директива все пак няма за цел да изключи изцяло и автоматично прилагането на такива норми. Затова директивата по принцип допуска прилагането на национална правна уредба, която като цяло преследва цел по защита на потребителите, без обаче да установява последващ контрол на телевизионните предавания, прибавящ се към този, който е длъжна да осъществява държавата членка, откъдето става излъчването.
- 49 В точка 38 от същото решение Съдът уточнява и това, че директивата не възпрепятства дадена държава членка в приложение на свързана със защитата на потребителите обща правна уредба срещу заблуждаващата реклама да взема мерки по отношение на рекламодадел поради телевизионна реклама, излъчвана от друга държава членка, стига тези мерки да не създават пречки за препредаването в тесен смисъл на нейна територия на телевизионните предавания, излъчвани от територията на тази държава членка.

- 50 Тази обосновка намира приложение и към въведена от дадена държава членка правна уредба, която не се отнася специално до излъчването и разпространението на програмите и която като цяло преследва цел, свързана с обществения ред, без обаче да създава пречки за препредаването в тесен смисъл на нейна територия на телевизионните предавания, излъчвани от територията на друга държава членка.
- 51 В това отношение от преписката, представена пред Съда от запитващата юрисдикция, и от обясненията, дадени от германското правителство в хода на устните прения пред Съда, е видно, че Vereinsgesetz не се отнася специално до телевизионните оператори, нито до излъчването или разпространението на телевизионни програми сами по себе си, а като цяло засяга дейностите на сдруженията. Освен това разпоредителната част на решението на федералното министерство на вътрешните работи от 13 юни 2008 г., което се основава на този закон, разглеждан във връзка с Основния закон, съдържа единадесет пункта. От това решение по-специално е видно, че използването на телевизионния оператор Roj TV от Mesopotamia Broadcast е било в противоречие с идеята за разбирателство между народите, че Mesopotamia Broadcast не е можело повече да действа в рамките на териториалното приложно поле на Vereinsgesetz посредством оператора Roj TV, че дейността на последния се е намирала в противоречие с идеята за разбирателство между народите, че телевизионният оператор Roj TV не е можел повече да действа в рамките на териториалното приложно поле на Vereinsgesetz и че посоченият оператор е бил забранен в рамките на териториалното приложно поле на посочения закон.
- 52 В своето писмено становище, както и в пледоарията си пред Съда, германското правителство по-специално уточнява, че макар с решението на федералното министерство на вътрешните работи от 13 юни 2008 г. всички дейности на разглеждания в главното производство телевизионен оператор да са били забранени в Германия, тази държава членка все пак не била в състояние да предотврати евентуалния отзвук в Германия на телевизионните предавания, реализирани в чужбина. При това положение приемането и частното използване на програмата на Roj TV не били забранени и в действителност оставали възможни на практика. Тази държава посочва в частност, че макар да не възпрепятства препредаването на нейна територия на реализираните от този оператор телевизионни предавания с произход от Дания, все пак всяка организирана от или в полза на Roj TV дейност, упражнявана на територията на Федерална република Германия, е незаконна поради забраната за дейност, наложена с решението на

федералното министерство на вътрешните работи от 13 юни 2008 г. Следователно в Германия били забранени създаването на предавания, както и организирането на прояви, изразяващи се в прожекции на предавания на Roj TV на публично място, по-специално на стадион, а също дейности по подкрепа, развиващи се на германска територия.

53 Мерки като споменатите в предходната точка по принцип не представляват пречка за препредаването в тесен смисъл, но от компетентност на запитвания съд е да определи конкретните последици, произтичащи от разглежданото в главното производство решение за забрана по отношение на телевизионните предавания, които жалбоподателите в главното производство реализират от територията на друга държава членка, като провери дали посоченото решение не възпрепятства препредаването в тесен смисъл на тези предавания на територията на приемащата държава членка.

54 Предвид всички гореизложени съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 22а от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелства като разглежданите в споровете по главните производства, попадащи в приложното поле на норма от националното право, забраняваща засягане на разбирателството между народите, трябва да се считат за включени в понятието „подбуждане към ненавист, основана на раса, пол, религия или националност“. Този член не възпрепятства дадена държава членка в приложение на обща нормативна уредба като Vereinsgesetz да взема мерки по отношение на установен в друга държава членка телевизионен оператор с мотива, че дейностите и целите на този оператор нарушават забраната за засягане на разбирателството между народите, стига посочените мерки да не възпрепятстват — което трябва да бъде проверено от националния съд — препредаването в тесен смисъл на територията на приемащата държава членка на телевизионните предавания, реализирани от посочения оператор от територията на другата държава членка.

По съдебните разноски

55 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 22а от Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 година относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност, изменена с Директива 97/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 1997 година, трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелства като разглежданите в споровете по главните производства, попадащи в приложното поле на норма от националното право, забраняваща засягане на разбирателството между народите, трябва да се считат за включени в понятието „подбуждане към ненавист, основана на раса, пол, религия или националност“. Този член не възпрепятства дадена държава членка в приложение на обща нормативна уредба като Закона за сдруженията (Gesetz zur Regelung des öffentlichen Vereinsrechts) от 5 август 1964 г., изменен с член 6 от Закона от 21 декември 2007 г., да взема мерки по отношение на установен в друга държава членка телевизионен оператор с мотива, че дейностите и целите на този оператор нарушават забраната за засягане на разбирателството между народите, стига посочените мерки да не възпрепятстват — което трябва да бъде проверено от националния съд — препредаването в тесен смисъл на територията на приемащата държава членка на телевизионните предавания, реализирани от посочения оператор от територията на другата държава членка.

Подписи